

İstanbul, 06.04.2023
Sayı: 14186

TÜRKİYE
SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER VE
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
YÖNETİM KURULU BAŞKANLIĞI'NA
ANKARA

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Veri Yönetişimi ve İstatistik Genel Müdürlüğü'nün 20.03.2023 tarih ve E-TCMB.80372040-010.07.01-589 sayılı yazısı ile Bankalar tarafından, yurtiçinde faaliyet gösteren bankalardan nakdi ve gayri nakdi toplam kredi bakiyesi 5 Milyon TL ve üzerinde olan tüzel kişi müşterilerinin, “**Özet Döviz Pozisyon Raporu**”nu aylık dönemler halinde ve izleyen ayın ilk 10 iş günü içinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın bilgi sistemlerine elektronik ortamda bildirilmesinin sağlanması talep edilmiştir.

Yurtiçinde faaliyet gösteren bankalar tarafından ilgili yazının tüzel kişi müşterilerine iletilmesiyle Odamıza üye meslek mensuplarımızdan, istenilen raporun takip eden ayın ilk on iş günü içerisinde oluşturulması ve bankanın bilgi sistemine elektronik ortamda girişinin yapılmasının mümkün olmadığına ilişkin çok sayıda başvuruda bulunulmuştur. Meslek mensuplarımızca iletilen görüşlerin temelinde; **fiili imkansızlıklar nedeniyle** söz konusu verilerin, muhasebe işlem süreçleri ile vergi mevzuatı ve ticaret hukuku düzenlemeleri çerçevesinde belirtilen sürelerde oluşturulamayacağı yönündedir.

Üyelerimizden gelen taleplerin değerlendirilmesi neticesinde, ilgili raporun hazırlanabilmesi için, her ay sonu Mizanlarının pek çok kalemlerinin gelir tablosu ve bilançolarında kullanılacak düzeyde hazırlanmasını gerektirmektedir. Mevcut düzenlemelere göre 3'er aylık dönemler halinde verilmekte olan Geçici Vergi Beyanlarında dahi Mizan ve Bilanço Verileri istenmemekte, sadece gelir tablosu verileri mali idareye, beyanname ekinde iletilmektedir. **Bilanço verileri ise yıl sonu tüm kapanış ve değerlendirme kayıtları, kontrol ve denetimleri tamamlandıktan sonra ortaya çıkmaktadır.**

Ayrıca; dönem başı, dönem içi ve dönem sonu işlemleri olarak sınıflandırılan muhasebe süreçlerinde uygulanacak muhasebe politikaları ve ilkeleri firmalar tarafından ihtiyaca uygun bilgileri sunabilecek şekilde dönem başında belirlenir ve kullanılacak hesap planı oluşturulur. Bununla birlikte kullanılacak muhasebe sistemleri ve bilgisayar programlarının muhasebe süreçlerinin başlangıcında kurulması veya geliştirilmesi gerekir.

Merkez Bankası'nın ilgili raporda istemiş olduğu bilgiler dönem başında öngörülmesi mümkün olmadığından mevcut muhasebe kayıtlarından sağlanabilmesi pek çok firma için teknik olarak imkân dahilinde değildir. Bankanın ilgili rapor için yapmış olduğu hesap açıklamalarından sadece **Ticari Alacaklar** kalemi örnek olarak alınıp incelendiğinde (*Firmanın ticari ilişkisi nedeniyle ortaya çıkan nitelikte senetli ve senetsiz alacak tutarları, 90 güne kadar tahsil edilebilir nitelikte tutarlar 0-3 ay alanına, toplam bakiye tüm vadeler alanına olmak üzere 7.1 ve 7.2 kalemlerine yurt içi ve yurt dışı ayrımında yazılacaktır. Firmanın ilişkili taraflarından (Ortaklar, İştirakler ve Bağlı Ortaklıklar) olan ticari alacakları da bu kalem altına yazılacaktır.*) sağlıklı bir rapor hazırlamanın zorluğunu ortaya koymaktadır. Bu durum kayıt altına alınan belgenin üzerinde vade bilgisinin bulunmaması veya yazılı sözleşmelerin düzenlenmemiş olması amacına uygun rapor hazırlanmasına engel olabilecektir.

Bu ortamda istenen raporun amacına uygun şekilde hazırlanamayacağı, hatalı bilgiler ihtiva edeceği, hazırlayanlar açısından değerlendirildiğinde de gereksiz emek, zaman ve maddi kayıplar getireceği şüphesizdir.

Yukarıda belirtilen tüm bu muhasebe süreçleri ve mali ve ticari mevzuat hükümleri de birlikte değerlendirildiğinde. Bankanın bilgi sistemlerine izleyen ayın ilk 10 iş günü içinde aktarılması talep edilen Özet Döviz Pozisyon Raporu'nda yer alacak verilerinin, işletmelerin muhasebe sistemlerinde fiilen oluşmaması, henüz muhasebeleştirme süreçleri devam etmekte olması, meslek mensuplarımız açısından elektronik ortamda Bankanın bilgi sistemlerine iletilmesinin fiilen mümkün olamayacağı, bu nedenle getirilen söz konusu yükümlülüğün kaldırılması ya da yıl sonu bilançolardaki verilerin oluşmasını müteakip bu verilerin makul bir süre içinde Bankanın bilgi sistemlerine bir kerede iletilmesini sağlayacak şekilde düzenlemenin yapılma talebimizi,

Bilgi ve değerlendirmelerinize arz ederim.

Saygılarımızla,

Erol Demirel

Başkan